

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26Co/125/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2616202122
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboslava Vanková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2616202122.4

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľuboslava Vanková a sudcov: Mgr. Jozef Mačej a Mgr. Matúš Staríček v právnej veci žalobkyne: A. B., narodená XX.X.XXXX, bytom C. XX/XX, D., zastúpená: Advokátska kancelária Kurucová, s.r.o., so sídlom Hurbanova 486/2, Senica, proti žalovanému: B. E., narodený XX.X.XXXX, bytom F. XX, zastúpený: JUDr. Juraj Gábriš, advokát, so sídlom Kocel'ová 17, Bratislava, o určenie vecí do dedičstva, o odvolaniach proti rozsudku Okresného súdu Senica č. k. 11C/74/2016-353 zo dňa 5. júna 2024 žalobkyne vo výroku II. a žalovaného vo výroku I., takto

rozhodol:

- Odvolací súd odvolanie žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku I. o zamietnutí žaloby o d m i e t a.
- Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. o náhrade trov konania potvrdzuje p o t v r d z u j e.
- Žiadna zo strán n e m á na náhradu trov tohto odvolacieho konania právo.

odôvodnenie:

- Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. rozhodol, že žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením.
- Napadnutý rozsudok súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou ustanovení § 137 písm. c), § 255, § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.
- Súd prvej inštancie z výsledkov vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil ten záver, že predmetnom konania je určenie že nehnuteľnosti v k. ú. F., zapísané na LV č. XXX, parcely reg. „C“, a to garáž postavená na parcele č. 92/5 a hospodárska budova postavená na parcele č. 92/6 v celosti (sporné nehnuteľnosti) patria do dedičstva po nebohej poručiťelke B. G. B., zomretej XX.XX.XXXX. V danej veci po nebohej B. G. B. boli dvaja dedičia, a to žalobkyňa A. B. a jej brat, t. č. nebohý H. B.. H. B. ešte za života zomrel a jeho súčasným právnym nástupcom je žalovaný. O jeho vstupe do konania bolo právoplatne rozhodnuté súdom. Žalobkyňa A. B. už ako jediná žijúca dedička medzičasom previedla sporné nehnuteľnosti tretej osobe (I. J. K.), ktorá v danom spore nie je stranou sporu napriek skutočnosti, že by ňou mala byť. Z uvedeného dôvodu je v danej veci nedostatok vecnej legitímácie, čo bol dôvod na zamietnutie žaloby. Ďalším dôvodom na zamietnutie žaloby bol nedostatok naliehavého právneho záujmu, nakoľko akýmkoľvek súdnym rozhodnutím v tejto veci sa postavenie strán sporu nezmení, pretože sporné nehnuteľnosti boli medzičasom riadne prededené, a to uznesením Okresného súdu Senica č. k. 10 D/85/2019, Dnot 149/2019 zo dňa 16.10.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16.10.2019, na základe ktorého rozhodnutia sa stala ich výlučnou vlastníčkou jediná žijúca dedička, a to A. B. (žalobkyňa). Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalobu zamietol.

4. Súd prvej inštancie žalovanému, ktorý mal v konaní úspech, priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku II. o náhrade trov konania podala odvolanie žalobkyňa. V odvolaní uviedla, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec, rozhodnutie súdu o trovách konania je nespravodlivé a nezohľadňuje dôvody hodné osobitného zreteľa tak, ako to má na mysli ustanovenie § 257 Civilného sporového poriadku. Vzhľadom k tomu, že v merite veci bola úspešná nielen v pôvodnom prvostupňovom konaní, ale aj na odvolacom súde, po povolení obnovy konania bola v právnej neistote, ako bude s jej majetkom naložené, keďže riadne prebehlo i dedičské konanie. Preto na podanej žalobe trvala, nakoľko ani obnovou konania sa nezistili nové skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé zmeniť výrok v merite veci. Zmeny v osobe žalovaného nemohla ovplyvniť a ani za tieto nemôže niesť zodpovednosť v podobe úhrady trov konania. Skutočnosť, že prišlo k dvom úmrtiam na strane žalovaného, ktoré nezavinila, možno považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania žiadnej zo strán podľa ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku. Tento záver má racionálny základ a je preto legitímny a z ústavného hľadiska akceptovateľný. Súd prvej inštancie len formálne rozhodol a žalobu zamietol z procesného hľadiska bez toho, aby skúmal podmienky pre priznanie trov konania. Žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd rozsudok v časti trov konania zmenil a priznal jej právo na náhradu trov konania, alternatívne, aby rozhodol, že stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

6. Proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku I. vo veci samej o zamietnutí žaloby podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku. V odvolaní žalovaný najskôr popisoval stav predchádzajúcich konaní pred vydaním napadnutého rozsudku. Žalovaný v odvolaní ďalej uviedol, že súd prvej inštancie svojim procesným postupom znemožnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Napadnutý rozsudok je absolútne chaoticky odôvodnený, máťúco znejú jednotlivé uvádzané dôkazy, ktoré si vzájomne odporujú a sú v rozpore s vynesným rozsudkom, odôvodnenie je absolútne neprehľadné. Za absolútne zmatečný považoval žalovaný bod 22. rozsudku a obdobne bol nepochopiteľný aj text bodu 25. odôvodnenia rozsudku. Žalovaný zastával názor, že súd prvej inštancie chtiac sa zbaviť zodpovednosti za svoje pochybenia pri vydaní pôvodného rozsudku, č. k. 11C/74/2016-54 zo dňa 6.12.2016, v ktorom v rozpore s realitou rozhodol o tom, že žalobe žalobkyni napriek tomu, že veci uvedené v návrhu žaloby do dedičstva nepatrili, nakoľko tieto boli vo výlučnom vlastníctve žalovaného H. B., vydal po povolení obnovy konania rozsudok, ktorý i tak neprehľadné konanie vo veci samej ešte viac zneprehľadnil. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom odkázal žalovaného, aby pochybenia súdu v doterajších konaniach riešil osobitnou žalobou.

7. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa. Vo vyjadrení uviedla, že súčasný žalovaný nie je pasívne legitimovaný, lebo ako závetný dedič nemá žiadny právny nárok na predmetné nehnuteľnosti - garáž a hospodárska budova, tieto mu I. F. závetom nemohol a ani neodkázal. Nemá žiadny právny záujem na takomto určení. Súd mal konanie zastaviť, nakoľko žalovaný nebol zákonný dedič po I. F. a teda nemal vstúpiť do konania na strane žalovaného. Keďže súčasný žalovaný nie je pasívne legitimovaný, súd nemohol žalobe vyhovieť, keďže nie je možné nedostatok pasívnej legitimácie konvalidovať. Pôvodná žaloba však bola podaná zákonne a vecne správne a bez jej zavinenia prišlo k takým procesným a skutkovým okolnostiam, ktoré žalobkyňa nevedela a nemohla ovplyvniť. Konanie trvalo dlho z dôvodov niekoľkých úmrtí na strane žalovaného. Situácia na strane žalovaného sa od podania žaloby zmenila bez jej zavinenia a v súčasnej situácii, kedy po úmrtí prechádzajúcich žalovaných vstúpil do konania B. E., jeho pasívna legitimácia neexistuje. Súd prvej inštancie procesne pochybil, ak rozhodol o jeho vstupe do konania, keďže B. E. sa stal závetným dediča pozemku bez právneho nároku a titulu na stavby. Súd prvej inštancie mal správne konanie zastaviť. V merite veci bola žalobkyňa úspešná nielen v pôvodnom prvostupňovom konaní, ale aj na odvolacom súde. Vzhľadom na uvedené skutočnosti má žalobkyňa za to, že pôvodná žaloba bola podaná dôvodne, správne a zákonne.

8. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný. Vo vyjadrení uviedol, že odmieta tvrdenie žalobkyne, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec a ani argumentáciu, že rozhodnutie súdu je nespravodlivé a nezohľadňuje dôvody hodné osobitného zreteľa. Žalobkyňa neuviedla žiadny relevantný dôkaz pre uplatnenie ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku. Žalovaný odmieta argumentáciu žalobkyne o jej úspešnosti v pôvodnom konaní, kde mala vraj plný úspech a tvrdení, že zmeny v

osobe žalovaného ona nezavinila. Nový rozsudok, ktorým bola povolená obnova konania, ako i v novom rozsudku o zamietnutí pôvodnej žaloby žalobkyne o určenie veci patriacich do dedičstva sa preukázali právne skutočnosti, ktoré v plnom rozsahu odhalili klamstvá žalobkyne uvedené v pôvodnej žalobe o tom, kto bol vlastníkom sporných nehnuteľností. Žalovaný je nútený trovy konania v právnej veci 6C/38/2018 o určenie veci patriacich do dedičstva vymáhať od žalobkyne cestou súdneho exekútora. Tieto exekúcie boli aj dôvodom, prečo žalobkyňa previedla nadobudnuté nehnuteľnosti po zistení, že žalobca podal návrh na obnovu konania v konaní 11C/74/2016, vlastníctvo kúpnu zmluvou s dohodou o zriadení vecného bremena doživotného užívania špekulatívne na I. J. K.. Žalobkyňa fiktívne predala sporné nehnuteľnosti interventovi najmä s cieľom vyhnúť sa exekučným konaniam vedeným proti jej osobe.

9. K vyjadreniu žalobkyne k odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalovaný. Vo vyjadrení uviedol, že žalobkyňa počas celého konania spolu so svojou právnou zástupkyňou sústavne klamali súdu a prekrúcali právne skutočnosti, ktoré osvedčovali vlastníctvo H. B., čo malo za dôsledok, že Okresný súd Senica vydal rozsudok 11C /74/2016 a tento rozsudok potvrdil Krajský súd Trnava v rozpore so všetkými dôkazmi a právnymi skutočnosťami, čo sa potvrdilo aj vydaním rozsudku Okresného súdu Senica vo veci o obnovu konania, ktorým bola povolená obnova konania, č. k. 7C/31/2019 – 145. Žalovaný vyvracia tvrdenia žalobkyne, že bez akýchkoľvek pochybností bolo preukázané, že H. B. nenadobudol žiadnym spôsobom vlastnícke právo k predmetným stavbám, ktoré nezmyselne tvrdí žalobkyňa a jej právna zástupkyňa, že tieto vlastnila v čase smrti jej matka. Tomuto tvrdeniu žalobkyne pri dôkazoch žalovaného chýba elementárna logika. Celú vec mal riešiť Okresný súd Senica tak, že ním vydaný rozsudok č. k. 11C/74/2016-353 zo dňa 5. júna 2024 mal odstrániť protiprávny stav, ktorý svojim pôvodným rozsudkom, č. k. 11C/74/2016-54 zo dňa 6.12.2016 zapríčinil, že žalobkyňa v rozpore so zákonom nadobudla nehnuteľnosti žalovaného, ktoré boli v jeho výlučnom vlastníctve. Tieto skutočnosti osvedčil rozsudok OS Senica, ktorý povolil obnovu konania z dôvodov tam uvedených. Toto pochybenie súdu spôsobilo, že žalobkyňa využila nezákonné nadobudnutie nehnuteľností, ktoré okamžite previedla do vlastníctva na I. J. K. napriek tomu, že jej v tom bránili viaceré exekúcie, aby takýto prevod vlastníctva vykonala. Ochranu tohto podvodného prevodu nehnuteľností si žalobkyňa poistila zápisom ľarchy do LV kupujúceho, a to právom doživotného užívania predaných nehnuteľností. Je zjavné, že žalobkyňa absolútne nepochopila stanovisko žalovaného v odvolaní, čo jej však pri jej nepochopení právnej skutočnosti nebráni obviňovať žalovaného zo zavádzania. Ak niekto zavádzal súd počas všetkých nariadených pojednávaní a písomných vyjadrení, tak to bola vždy žalobkyňa a jej právna zástupkyňa, čo osvedčuje celý rad dôkazov uvedených žalovaným dohľadateľných v súdnom spise. Žalovaný v celom rozsahu odmieta tvrdenia, nakoľko tieto sú v rozpore s reálne zistenými právnymi skutočnosťami a nezakladajú sa na pravde, čo bolo preukázané ako v konaní o obnove konania, tak i v konaní, kde súd zamietol žalobu žalobkyne.

10. K vyjadreniu žalovaného k odvolaniu žalobkyne sa vyjadrila žalobkyňa. Vo vyjadrení uviedla, že žalovaný nie je v konaní pasívne legitimovaný a nemá ani nárok na náhradu trov konania. Nie je pravdivé tvrdenie žalovaného, že jej zaplatil trovy pôvodného konania. Nie je pravdou, že by garáž a hospodársku budovu previedla na pána K., aby sa vyhla úhrade trov konania, na ktorú bola zaviazaná rozsudkom OS Senica č. k. 6C38/2018. Žalobu voči pôvodnému žalovanému nemožno považovať za zmätočnú a nevykonateľnú, keďže nielen okresný súd, ale aj krajský súd žalobe vyhovel najmä preto, že sám pôvodne žalovaný H. B. vo svojich vyjadreniach tvrdil, že obe stavby sa nachádzali na pozemku, ktorý mu matka darovala s tým, že spolu s pozemkom mu darovala i stavby a v druhom vyjadrení tvrdil, že tieto stavby užíval a vlastnícke právo vydržal. Preto je rozhodnutie súdu o trovách konania nespravodlivé a nezohľadňuje dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. K vyjadreniu žalobkyne k vyjadreniu žalovaného k odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný. Vo vyjadrení uviedol, že Okresný súd Senica uznesením č. k. 11C/74/2016–285 zo dňa 13.02.2024 rozhodol, že súd pokračuje v konaní s dedičom žalovaného: B. E. C. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. L. XX. Od tohto rozhodnutia súdu boli súdom nariadené dve pojednávania, a to 26.3.2024 a 5.6.2024, ani na jednom z nariadených pojednávaní žalobkyňa nenamietala údajnú skutočnosť, že žalovaný B. E. ako závetný dedič nie je v konaní pasívne legitimovaný. Toto svoje tvrdenie nenamietala ani vo svojej záverečnej reči na nariadenom pojednávaní konanom dňa 5.6.2024. Žalovaný preto tento argument žalobkyne odmieta ako nedôvodný a účelový, uplatnený až po ukončení dokazovania vo veci samej a vynesení rozsudku. I. K. osobne rokoval s I. F., ako i jeho právnym zástupcom, ktorého osobne navštívil v jeho kancelárii v Bratislave o možnosti odkúpenia stavieb, ktoré mal už v tom čase I. K. na liste vlastníctva na základe kúpnej zmluvy od žalobkyne. Dôvodom jeho záujmu bola obava, že po

obnovení konania vo veci súd rozhodne v prospech žalovaného. I. K. mal záujem o kúpu napriek tomu, že bol vlastníkom stavieb. Ako protiplnenie požadoval od žalovaného po vyplatení „kúpnej ceny“, aby žalobca stiahol návrh na obnovu konania. Z tvrdení uvedených žalobkyňou vyplýva poznanie, že buď žalovaná sústavnými klamstvami a prekrúcaním právnych skutočností sleduje zneprehľadnenie celého konania, alebo jej absolútne nepochopenie preukázaných dôkazov v konaní, ako i príslušných právnych predpisov týkajúcich sa katastrálneho konania. Žalovaný očakáva, že odvolací súd podrobne preskúma celý predmet sporu a vydá rozsudok, ktorý bude vychádzať z reálne zistených dôkazov a vlastníckych vzťahov účastníkov konania k predmetu sporu.

12. K vyjadreniu žalovaného k vyjadreniu žalobkyne k odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa. Vo vyjadrení uviedla, že na základe rozsudku OS Senica 11C 74/2016 zo dňa 6.12.2016, ktorý potvrdil Krajský súd v Trnave, nadobudla dedičstvo garáže a hospodárskej budovy na základe dedičského konania po jej matke, nešlo teda o nezákonné nadobudnutie vlastníckeho práva. Nie je pravdou, že by nehnuteľnosti okamžite predala I. J. K.. Na nehnuteľnostiach neviazali žiadne ťarchy. Pokiaľ žalovaný rozoberá okolnosti, prečo nepodala odvolanie proti rozsudku o obnove konania, ona rozsudok v elektronickej pošte neprebrala, nemala o ňom vedomosti a lehota na podanie odvolania jej unikla.

13. V odvolacom konaní sa žalovaný vyjadril v ďalšom podaní, v ktorom uviedol, že žalobkyňa opakovane uvádza ničím nepodložené tvrdenia o spôsobe jej nadobudnutia garáže a hospodárskej budovy, pričom doslovne ignoruje listinné dôkazy, svedecké výpovede svedkov žaloby, ako i žalovaného, ako i samotný rozsudok Okresného súdu Senica, ktorým bola povolená obnova konania a naviazané i dôkazov preukázaných v konaní po povolení obnovy konania uvedených v súdnom spise ako i rozsudku vo veci samej, kde žalobu žalobkyne Okresný súd Senica zamietol.

14. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací rozhodujúci o odvolaní žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku I. o zamietnutí žaloby (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), skúmal, či odvolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 359 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku I. o zamietnutí žaloby je potrebné odmietnuť, keďže ho podala neoprávnená osoba (§ 386 písm. b) Civilného sporového poriadku).

15. Podľa § 359 Civilného sporového poriadku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

16. Podľa § 386 písm. b) Civilného sporového poriadku odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

17. Vychádzajúc z citovanej právnej úpravy odvolací súd najskôr skúmal naplnenie formálnych podmienok konania o odvolaní žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku I. o zamietnutí žaloby. Citované ustanovenie § 359 Civilného sporového poriadku obmedzuje právo strany podať odvolanie. Toto obmedzenie spočíva v tom, že právo podať odvolanie priznáva strane len v tom prípade, ak bolo rozhodnutie vydané v jej neprospech. Kedy je rozhodnutie vydané v neprospech strany, je už ponechané na výklad súdu. Rozhodujúcim meradlom pri posudzovaní, či sa rozhodlo v ne/prospech žalobkyne alebo žalovaného, bude porovnanie petitu žaloby s výrokom rozsudku súdu prvej inštancie. Rozhodnutie bolo vydané v neprospech strany, ak bola strane spôsobená aj len nepatrná ujma. Táto ujma však musí existovať objektívne, nestačí len subjektívne presvedčenie strany, že jej bola ujma spôsobená.

18. V prejednávanej veci má odvolací súd ako orgán aplikujúci právo, tu citované ustanovenie § 359 Civilného sporového poriadku za to, že na strane žalovaného výrokom I. rozsudku súdu prvej inštancie nevznikla a ani nemohla vzniknúť žiadna, teda ani len nepatrná ujma, ktorá by bola objektívne zistiteľná. Takýto záver vyplýva z toho, že rozsudkom súdu prvej inštancie vo výroku I. bola žaloba zamietnutá, teda žalovaný bol v celom rozsahu úspešný, resp. rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. bol vydaný v jeho prospech. Takéto odvolanie bolo podané neoprávnenou osobou, teda žalovaný bol osobou, ktorá v dôsledku zamietnutia žaloby žalobkyne v celom rozsahu zaznamenala v konaní plný procesný úspech, takýmto zamietajúcim rozhodnutím neutrpel žiadnu ujmu na právach a nebola mu uložená žiadna povinnosť.

19. Keďže s poukazom na vyššie uvedené odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku I. o zamietnutí žaloby v danom prípade podala neoprávnená osoba, odvolací súd odvolanie žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku I. o zamietnutí žaloby podľa ustanovenia § 386 písm. b) Civilného sporového poriadku odmietol.

20. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací rozhodujúc o odvolaní žalobkyne proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku II. o náhrade trov konania (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. m) Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. o náhrade trov konania v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. o náhrade trov konania je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

21. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala, aby súd určil, že do dedičstva po nebohej B. G. B., C. M., narodenej XX.X.XXXXX, zomrelej XX.XX.XXXX, naposledy bytom F. XX, patria nehnuteľnosti v katastrálnom území F., zapísané na Liste vlastníctva č. XXX (aktuálne zapísané na Liste vlastníctva č. XXXX), a to garáž postavená na parcele č. 92/5 a hospodárska budova postavená na parcele č. 92/6 v celosti. Súd prvej inštancie rozsudkom označeným v záhlaví výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. priznal žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalobkyne bolo posúdiť, či súd prvej inštancie správne a zákonne priznal žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

22. Podľa § 255 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa úspechu vo veci (ods. 1). Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (ods. 2).

23. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu) charakteristická pre sporové konanie, ktorá je premietnutá v ustanovení § 255 Civilného sporového poriadku ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania, pričom úspech vo veci súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Zásada úspechu vo veci je doplnená zásadou zodpovednosti za zavinenie, ktorá je vyjadrená ustanovením § 256 Civilného sporového poriadku. Zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu) charakteristická pre sporové konania sa uplatní tak, že neúspešná strana je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli. Ide o náhradu všetkých trov, ktoré sú preukázané, odôvodnené, účelne vynaložené a ktoré vznikli v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Procesný úspech sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu úspechom (t. j. víťazstvom) v spore. Plný úspech v spore sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. Plný úspech v spore môže mať žalobca aj žalovaný. Žalobca má plný úspech v spore, ak súd jeho žalobe v celom rozsahu vyhovie. Žalovaný má plný úspech v spore, ak bola žaloba žalobcu v celom rozsahu zamietnutá. Preto ak v danom prípade súd prvej inštancie žalobu žalobkyne v celom rozsahu zamietol, platí, že žalovaný mal plný úspech v spore. K rovnakému záveru dospel aj súd prvej inštancie v preskúmanom rozsudku, keďže žalovanému priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

24. Podstatou odvolacej argumentácie žalobkyne bolo vyjadrovanie nesúhlasu s rozhodnutím o náhrade trov konania jednak z dôvodu, že v pôvodnom prvoinštančnom konaní aj v odvolacom konaní bola úspešná a po povolení obnovy bola v právnej neistote, ako bude s jej majetkom naložené, jednak z dôvodu, že zmeny na strane žalovaného ona nezavinila, keďže prišlo k dvom úmrtiam na strane

žalovaného. Tieto skutočnosti považovala žalobkyňa za dôvody hodné osobitného zreteľa a domáhala sa v prejednávanej veci aplikácie ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku pri rozhodovaní o náhrade trov konania.

25. V prejednávanej veci bol vydaný preskúmaný rozsudok o zamietnutí žaloby po povolení obnovy konania, čo znamená, že bolo vydané nové rozhodnutie vo veci samej, ktoré nahrádza pôvodné rozhodnutie vo veci samej. V zmysle ustanovenia § 417 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak súd napadnuté rozhodnutie vo veci samej zmení, novým rozhodnutím nahradí pôvodné rozhodnutie. Z dikcie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že pôvodné rozhodnutie sa neruší, ale je nahradené novým rozhodnutím a na pôvodné rozhodnutie sa neprihliada. Uvedené platí aj v preskúmanom prípade, teda vydaním nového rozsudku bol nahradený pôvodný rozsudok, na ktorý sa žalobkyňa v odvolaní opakovane odvoláva. Pôvodné a obnovené konanie tvorí jeden celok, a preto je nevyhnutné rozhodnúť o náhrade trov konania ako celku podľa konečného výsledku sporu. V konaní o určenie nehnuteľností do dedičstva bol v plnom rozsahu úspešný žalovaný, a preto jemu zásadne prináleží nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni. Žalobkyňa tiež v odvolaní opakovane poukazovala, že zmeny v osobe žalovaného nemohla ovplyvniť. Tu sa žiada zdôrazniť, že žaloba o určenie nehnuteľností do dedičstva bola zamietnutá pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, nakoľko výlučnou vlastníčkou sporných nehnuteľností sa stala na základe rozhodnutia v dedičskom konaní sama žalovaná, ktorá následne sporné nehnuteľnosti previedla tretej osobe, ktorá tretia osoba mala byť stranou v spore. Už nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je vždy primárnym dôvodom na zamietnutie žaloby. Rovnako je to žalobkyňa, ktorá je zodpovedná za určenie okruhu subjektov, resp. strán prebiehajúceho sporu, ak došlo k prevodu alebo prechodu práv či vecí, o ktoré sa vedie spor na inú osobu než stranu prebiehajúceho sporu. So zodpovednosťou žalobkyne za určenie okruhu subjektov zúčastnených na konaní je potom spojená aj povinnosť žalobkyne, znášať prípadné negatívne dôsledky v podobe zamietnutia žaloby pre nedostatok vecnej legitímácie. Nie je preto náležitá odvolacia argumentácia žalobkyne týkajúca sa jej úspechu v pôvodnom rozhodnutí (pred povolením obnovy konania), nakoľko pôvodné rozhodnutie o vyhovení žalobe bolo nahradené novým rozhodnutím o zamietnutí žaloby a ani odvolacia argumentácia týkajúca sa jej neúspechu v novom rozhodnutí (po povolení obnovy), nakoľko žaloba nebola zamietnutá novým rozhodnutím z dôvodu opakovaných úmrtí na strane žalovaného, ako sa to snaží navodiť žalobkyňa v odvolaní. Žiada sa zdôrazniť, že vo vzťahu k sporovým stranám náhrada trov konania plní funkciu kompenzačnú vyplývajúcu zo skutočnosti, že trovy konania sa strane nahrádzajú. Tiež plní funkciu preventívnu, keďže nevyhnutnosť vzniku trov každého sporového konania do určitej miery preventívne pôsobí proti svojvoľnému a šikanóznemu uplatňovaniu alebo bráneniu domnelých subjektívnych práv na súde. Napokon náhrada trov konania plní aj funkciu sankčnú, ktorá súvisí s celkovou náhradou trov konania protistrany. Vzhľadom na vyššie uvedené by bolo nepriznanie nároku na náhradu trov konania žalovanému tak, ako žiadala žalobkyňa v odvolaní, a to i napriek neúspechu žalobkyne v spore a úspechu žalovaného v spore, popretím všetkých troch funkcií náhrady trov konania s dôrazom na tradičný princíp, podľa ktorého tomu, kto je v práve, nemôže byť vedenie sporu na škodu. Správne postupoval súd prvej inštancie, keď vo veci plne úspešnému žalovanému priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

26. Podľa § 257 Civilného sporového poriadku výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

27. Aplikácia ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku pre nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa treba prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávnenej strany. Významnými z hľadiska aplikácie uvedeného ustanovenia sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj strán v priebehu konania a pod.. Nepriznať hoci

len čiastočne náhradu trov konania strane, ktorej na ňu vznikol nárok, je možné len za predpokladu, že v konkrétnej veci možno od takejto strany spravodlivo požadovať, aby (hoci len čiastočne) si sama hradila jej vzniknuté trovy konania, a to práve z konkrétne uvedených a existujúcich dôvodov hodných osobitného zreteľa. Je preto potrebné, aby skutkové okolnosti, v ktorých sa vidí naplnenie dôvodu hodného osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania, boli preukázané, a to zo všetkých aspektov, ktoré sú podľa ustálenej praxe všeobecných súdov relevantné.

28. Odvolací súd zdôrazňuje, že ustanovenie § 257 Civilného sporového poriadku upravujúce moderačné právo súdu, osobitné zdôrazňujúce kritérium dôvodov hodných osobitného zreteľa, sa má vykladať prísne reštriktívne a teda uplatnenie tohto ustanovenia prichádza do úvahy len výnimočne, keď výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. V danom prípade má odvolací súd za to, že zo strany žalobkyne neboli produkované žiadne také dôvody hodné osobitného zreteľa, žiadne výnimočné okolnosti veci alebo na strane žalobkyne, ktoré by odôvodňovali použitie citovaného ustanovenia. Právnym dôvodom nároku na náhradu trov konania je to, že strany, ktoré viedli spor, konajú „na vlastné nebezpečenstvo“ a nesú tak zodpovednosť za výsledok sporu. Žalobkyňa odmieta prevziať zodpovednosť za výsledok sporu, keďže sa odvoláva na jej úspech v pôvodnom konaní a zjavne opomína, že v konaní po povolení obnovy bola v celom rozsahu neúspešná a snaží sa navodiť dojem, že jej žaloba bola zamietnutá z dôvodov, ktoré nemohla ovplyvniť (opakované úmrtia na strane žalovaného), hoci tomu tak nie je (žaloba bola zamietnutá pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení a z dôvodu zmeny vlastníctva sporných nehnuteľností, ktoré sporné nehnuteľnosti previedla sama žalobkyňa na tretiu osobu). Preto samotná skutočnosť, že žalobkyňa bola v spore neúspešná, nie je takýmto dôvodom pre nepriznanie náhrady trov konania žalovanému. I keď žalobkyňa v odvolaní zdôrazňovala, že ani obnovou konania sa nezistili nové skutočnosti spôsobilé zmeniť výrok v merite veci, neviedlo to odvolací súd k záveru o nesprávnom rozhodnutí súdu prvej inštancie o náhrade trov konania v preskúmanom prípade. Len nesúhlas žalobkyne s názorom súdu prvej inštancie vo veci samej, pre ktorý bola jej žaloba zamietnutá, nemôže byť sám o sebe dôvodom hodným osobitným zreteľa podľa ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku. Pre absenciu zákonných dôvodov odvolací súd žiadosť žalobkyne na aplikáciu ustanovenia § 257 Civilného sporového poriadku považoval za neopodstatnenú.

29. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. o náhrade trov konania v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

30. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 255 ods. 2 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Odvolanie žalovaného bolo odmietnuté, keďže žalovaný nie je oprávnenou osobou podať odvolanie proti rozsudku vo výroku vo veci samej o zamietnutí žaloby, teda výsledok odvolacieho konania podaním odvolania neoprávnenou osobou zaviniť žalovaný. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o náhrade trov konania bol potvrdený týmto rozhodnutím odvolacieho súdu, teda žalobkyňa bola v odvolacom konaní neúspešná. Každá zo strán bola v tomto odvolacom konaní úspešná čiastočne, a preto odvolací súd žiadnej zo strán nepriznal na náhradu trov tohto odvolacieho konania právo.

31. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).